

FORBRUKERRÅDET

FORBRUKERRÅDETS MILJØMERKEGUIDE

- Din guide til tryggere produkter

PRODUSERT AV: Forbrukerrådet

BILDER: Fra organisasjoner og myndigheter
som administrer merkingen

FORM OG LAYOUT: Tank Design AS

TRYKKING OG REPRO: Løren Grafisk
Forbrukerrådet 2006

OPPLAG: 44 000

MERKENE SOM HJELPER DEG Å VELGE

Det finnes flere merker på forbruksvarer og tjenester som kan hjelpe deg til å foreta trygge valg for miljøet og din egen helse. Miljømerkeguiden gir deg en oversikt over de viktigste miljømerkene, og andre lignende merker som du finner i butikken og på produktene.

Hvis du har spørsmål eller ønsker mer informasjon kan du lese mer på vår hjemmeside

WWW.FORBRUKERPORTALEN.NO.

På hjemmesiden til Stiftelsen Miljømerking, WWW.ECOLABEL.NO kan du finne en fullstendig oversikt over Svane- og Blomst-merkede produkter i Norge.

Annen nyttig informasjon om miljømerking kan du finne på Grønn Hverdag sin hjemmeside

WWW.GRONNHVERDAG.NO.

SVANEMERKET

Svanemerket er det offisielle nordiske miljømerket, og er en frivillig ordning.

Svanen gir deg som forbruker mulighet til å velge de mest helse- og miljømessig trygge produktene. Svanemerket stiller miljøkrav til produkter i hele livssyklusen – fra produksjon, i bruk og når det ender opp som avfall. Svanen håndteres i Norge av Miljømerking, som er en stiftelse under Barne- og likestillingsdepartementet. Kriteriene for å oppnå Svanemerket innskjerpes etter hvert, og det settes stadig strengere krav til de produktene som skal kunne få merket.

Det finnes flere tusen Svanemerkede produkter innenfor nesten 50 produkt- og tjenesteområder f eks: barnesjampo, bleier, batterier, tøyvaskemidler, rengjøringsmidler, hoteller, matbutikker med mer.

WWW.SVANEMERKET.NO

BLOMSTEN

Blomstmerket er det felles europeiske miljømerket. Blomsten gir deg som forbruker mulighet for å velge de mest helse- og miljømessig trygge produktene. Blomsten er opprettet av EU-kommisjonen, og er et tilsvarende frivillig miljømerke som Svanen. Blomsten gjelder i hele Europa. Blomsten håndteres i Norge av stiftelsen Miljømerking.

Her i landet finnes det Blomstermerkede produkter og tjenester innenfor blant annet barneklær, maling, tekstiler og hoteller.

WWW.ECOLABEL.NO

Ø-MERKET

Ø-merket er det offisielle norske økologimerket. Merket gir deg blant annet en sikkerhet for at produktet ikke inneholder råvarer der det er brukt sprøytemidler under dyrking. Genmodifiserte organismer, eller produkter fremstilt ved hjelp av slike, er ikke tillatt i noen sammenheng. Merkeordningen administreres av Debio, den norske godkjenningensinstansen for økologisk produksjon.

Debio utfører jevnlig kontroller for å sikre at økologiske produsenter oppfyller kravene deres. Merket er frivillig og finnes på en rekke matvarer, men kan også finnes på landbruksprodukter (gjødsel, såvarer mm) og tekstiler.

WWW.DEBIO.NO

EUS ØKOLOGIMERKE

EUs økologimerke kan du finne på produkter som oppfyller EUs krav for økologisk produksjon. Dette er en frivillig merkeordning.

I henhold til EUs kriterier må minst 95 % av ingrediensene være økologiske for å få tillatelse til å bære dette merket.

WWW.EUROPA.EU.INT/COMM/AGRICULTURE/QUAL/ORGANIC

Bra Miljöval

BRA MILJÖVAL

Bra Miljöval stiller miljøkrav til produkter under produksjon, bruk og som avfall. Det er den Svenske Naturskyddsforeningen (SNF) som bestemmer reglene for merkingen og gjennomfører kontroller av produktene. Dette er en frivillig merkeordning.

I Norge kan du finne merket blant annet på sjampo, såpe, toalettpapir og skyllemidler.

WWW.SNF.SE/BMV/

DEN BLÅ ENGEL

Merket er det offisielle tyske miljømerket, og det er frivillig.

Rundt 3.800 produkter er merket.

Den Blå Engel er ikke utbredt i Norge, men du kan finne det bl.a. på kopipapir.

WWW.BLAUER-ENGEL.DE

RESIRKULERINGSMERKE - GRØNT PUNKT

Grønt Punkt er opprinnelig en tysk merkeordning. Merket forteller at produsenten er tilknyttet en ordning for resirkulering av emballasje. For norske produkter betyr Grønt Punkt-merket at produsenten eller importøren har betalt emballasjevederlag.

Grønt Punkt sier ikke noe om produktets eller produksjonens miljøegenskaper i seg selv. Det er Grønt Punkt Norge (tidligere Materialretur AS) som administrerer ordningen.

WWW.GRONTPUNKT.NO

Energi

Merke
Modell/type

Vaskemaskin

Lavt forbruk

Høyt forbruk

Energiforbruk

kWh/vask

50% grunnlag er vaskelasten på
60°C-programmet for normalt.
Det faktiske energiforbruk er avhengig
av hvordan vaskemaskinen brukes.

Vaskevne

A: 30p G: 30r

Sentrifugeringsvne

A: 30p G: 30r

Sentrifugeringsvne (normalt)

Kapasitet (bomull) kg

Vannforbruk l

Lydnivå

dB(A) (5m) 30dB 40dB

Produktkategori (vasker)

ytelsteg og pålysten

Europe's Standard EN 50419

Europe's EN 50419 om energimerking av vaskemaskiner

ENERGIMERKE

Dette er et obligatorisk merke i Europa, som sier noe om hvor mye energi elektriske produkter bruker.

Produktene deles inn i energiklasser fra A til G, hvor A er det minst energikrevende.

Merket er påkrevd på kjøle- og fryseapparater, oppvaskmaskiner, vaskemaskiner, tørketromler, kombinerte vask/tørk maskiner, lyskilder og stekovner.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er tilsynsmyndighet for energimerke-ordningen.

WWW.NVE.NO/ENERGIMERKING/

FSC (FOREST STEWARDSHIP COUNCIL)-MERKET

FSC er en sertifiseringsordning for bærekraftig skogbruk.

De stiller krav om at skogdriften ikke fører til avskoging, at hogsten foregår kontrollert og at den tar hensyn til lokalbefolkningen.

Merket er frivillig, og det mest troverdige for bærekraftig skogbruk. Imidlertid er det avdekket store mangler når det gjelder produkter fra tropisk regnskog. Derfor anbefaler Forbrukerrådet at man unngår alle produkter laget av tropisk trevirke, enten de er FSC-merket eller ikke.

Merket kan finnes på møbler, vinduer, grillkull og papir.

WWW.FSC.ORG/EN/

TEKSTILMERKE

Øko-Tex-merket er frivillig, og stiller kun krav til kjemikalieinnhold i ferdig tekstilprodukt. Produkter merket med Øko-Tex skal ikke inneholde allergifremkallende fargestoffer, klorerte fenoler, ftalater, organiske tinnforbindelser mm.

Dette merket kan du bla. finne på klær, håndklær og sengetøy.

Øko-Tex er ikke et uavhengig merke, men utviklet av bransjen selv. Forbrukerrådet ønsker derfor at flere bruker Svanen og Blomsten istedenfor.

WWW.OEKOTEX.COM/EN/START/START.HTML

MAX HAVELAAR

Max Havelaar er et frivillig internasjonalt merke for god handel mellom små produsenter i sør og forbrukere i nord. Merket sikrer produsentene en minstepris for varene sine, som dekker bærekraftige produksjonskostnader og levekostnader. Produksjonen skal foregå mest mulig miljøvennlig. Dette innebærer blant annet reduksjon i bruk av sprøytemidler og egne tiltak mot jorderosjon og vannforurensning. Det er FLO (Fairtrade Labelling Organizations International) og Max Havelaar Norge som administrerer ordningen.

I Norge kan du finne merket på kaffe, te, bananer, appelsinjuice, ris og sjokolade. Mange serveringssteder (kaffebarer og andre) serverer Max Havelaar kaffe.

WWW.MAXHAVELAAR.NO

CE

EGENGODKJENNINGSMERKE - CE

CE - merket er produsentens egen erklæring om at produktet oppfyller regelverket (myndighetenes minimumskrav til helse, miljø og sikkerhet). Merket er obligatorisk på leketøy, byggevarer og elektriske og elektroniske produkter som skal markedsføres i EU og EØS-området.

Merket betyr *ikke* at produktet er kontrollert av myndighetene.

CE - merket sier *heller ikke noe* om produktets kvalitet eller miljøegenskaper.

WWW.STANDARD.NO

MILJØSKADELIG

HELSESKADELIG

MILJØ- OG HELSEFAREMERKENE

Disse merkene hører med blant EUs faresymboler, som er påbudt på alle kjemikalier og kjemiske produkter som inneholder helse- og/eller miljøfarlige stoffer.

Merket betyr at produktet kan skade din helse eller miljøet. På emballasjen skal det stå mer informasjon. Produktet må brukes som anbefalt og behandles som spesialavfall.

Det er produsentene som er ansvarlige for merkingen. Statens forurensningstilsyn (SFT) er kontrollinstans i Norge.

WWW.SFT.NO/ARBEIDSOMR/KJEMIKALIER/FAREMERKER/

OVERKRYSET SØPPELDUNK

Alle elektriske og elektroniske produkter skal bære dette merket, som viser at produktet *ikke* skal kastes i søppeldunken. I stedet kan du levere det gratis inn til den som solgte deg produktet, eller en som selger tilsvarende produkt. De inneholder miljøfarlige stoffer og må behandles som spesi-
alavfall.

Produsentene er ansvarlige for å gi informasjon om hvordan produktene, og farlige komponenter i disse, skal håndteres når de til slutt blir avfall. Merket kan du finne på leker, mobiltelefoner, Tv, batterier med mer. Statens forurensningstilsyn (SFT) er kontroll-instans.

WWW.SFT.NO

FORBRUKERRÅDET

Forbrukerrådet, Pb. 4594 Nydalen, 0404 Oslo

Tlf: 815 58 200

WWW.FORBRUKERPORTALEN.NO/

Forbrukerrapporten

Pb. 4594 Nydalen, 0404 Oslo

Tlf: 815 58 200

